

Θέτοντας όρια στα παιδιά. Η ανάγκη της σταθερής και από κοινού οριοθέτησης των παιδιών.

Η ανάγκη εφαρμογής και τήρησης των ορίων στο παιδί κρίνεται απαραίτητη για την υγιή ψυχοσυναισθηματική του ανάπτυξη. Τα όρια αποτελούν για το παιδί ένα σύνολο κοινωνικών κανόνων που συμβάλλουν στην προσαρμογή του σε περιβάλλοντα παράλληλα με αυτό της οικογένειας. Πιο συγκεκριμένα, το βοηθούν να αναπτύξει ισότιμες διαπροσωπικές σχέσεις, να κοινωνικοποιηθεί και να εξελιχθεί κοινωνικά και συναισθηματικά. Ωστόσο, η οριοθέτηση αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις της γονεϊκότητας καθώς το ίδιο το παιδί προβάλλει μια φυσική τάση αμφισβήτησης των ορίων. Για το λόγο αυτό, ιδιαίτερα σημαντική είναι η σταθερότητα και η συνέπεια κατά την εφαρμογή των ορίων.

Αξίζει να τονιστεί πως η σταθερότητα στα όρια δεν επιτυγχάνεται μέσα από απειλές ή φωνές αλλά μέσα από την προσπάθεια προσέγγισης και επικοινωνίας του γονέα με το παιδί, ώστε το ίδιο να αντιληφθεί την ανάγκη ύπαρξης ορισμένων περιορισμών. Επίσης, προκειμένου το παιδί να εξοικειωθεί φυσικά με τα όρια πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το αναπτυξιακό του στάδιο, έτσι ώστε το όριο που θέτει ο γονέας να συμβάλλει στην επιτρεπτή για την ηλικία του συμπεριφορά.

Η οριοθέτηση του παιδιού ξεκινάει φυσικά από την αρχή της ζωής του και το ακολουθεί σε όλη του την πορεία. Ήδη από την γέννηση του, προϋπάρχει ένας βιολογικός δεσμός με τους γονείς τον οποίο οι ίδιοι οφείλουν να διαμορφώσουν σε μια σχέση εμπιστοσύνης με το παιδί. Καθοριστικό ρόλο στην οριοθέτηση του παιδιού έχει η κοινή κατεύθυνση των γονέων κατά την εφαρμογή των ορίων στο παιδί. Όπως είναι φυσικό, θα υπάρξουν διαφωνίες οι οποίες πρέπει να λύνονται συνεργατικά και οι γονείς να αποφασίζουν από κοινού για τα όρια που θέτουν. Ως αποτέλεσμα, θα τηρούν και οι δύο την ίδια στάση απέναντι στο παιδί το οποίο θα αντιληφθεί ότι δεν μπορεί να χειριστεί κάποιον από τους δύο. Αυτό συμβάλλει σημαντικά στη διαδικασία σταθερής εξοικείωσης του με τα όρια.

Προκειμένου να γίνει καλύτερα κατανοητή η αναγκαιότητα θέσπισης ορίων και να αναδειχθεί ο καθοριστικός τους ρόλος στη διαμόρφωση της προσωπικότητας του παιδιού, θα γίνει αναφορά σε κάποιες από τις πιθανές συνέπειες που προκύπτουν όταν αυτά δεν εφαρμόζονται. Τα όρια δημιουργούν τις συνθήκες για ένα ασφαλές περιβάλλον στο παιδί μέσα στο οποίο θα αναπτύσσει τις ικανότητές του. Στη περίπτωση που δεν τίθενται περιορισμοί και δεν ισχύουν ορισμένοι κανόνες συμπεριφοράς, τους οποίους το παιδί θα ακολουθεί, το ίδιο βιώνει έντονη ανασφάλεια, την οποία προσπαθεί να καλύψει με διάφορους τρόπους. Συχνά, η έλλειψη ορίων γίνεται φανερή στις σχέσεις που συνάπτει με τους γύρω του οι οποίες θα βασίζονται στην κάλυψη των δικών του αναγκών. Ακόμα, ένα παιδί χωρίς όρια ενδέχεται να εκδηλώσει μια παραβατικότητα ή δυσκολία συμμόρφωσης στους κοινωνικούς κανόνες, καθώς το ίδιο δεν θα έχει αντίληψη του τι είναι κοινωνικά αποδεκτό και τι όχι. Ως συνέπεια, θα πράττει με τρόπο ανάρμοστο ή ακατάλληλο για την ηλικία του και ενδέχεται να τίθεται στο περιθώριο. Συμπερασματικά, η εφαρμογή ξεκάθαρων και σταθερών ορίων επιφέρει θετικές επιπτώσεις τόσο στην ανάπτυξη του παιδιού όσο και στην οικογένεια συνολικά, η οποία λειτουργεί σαν σύνολο αποτελώντας για το παιδί ένα ασφαλές καταφύγιο.

Δάφνη Βαφιά

Ασκούμενη κοινωνική λειτουργός Κοι.Κε.Ψ.Υ.Π.Ε Γενικό νοσοκομείο Βενιζελείου.